

El mite educativ i instructiv

C O N V E R S A

Parlada a l'Ateneu Barcelonès el di 11 de novembre
1930

Dedicada al Clup Femení d'Esports.

El Viatge Educatiu i instructiu

Preliminars

La Senyoreta Séculi ha vingut a demanar-me una conversa a les senyorettes del dedicada al Clup Femení d'Esports. Com que jo no tinc cap mèrit contret en el sentit de poguer interessar un públic, per poc erudit i indulgent que sigui. començo per dir que jo no sabia ben bé de que parlar-vos.

Viatges? Naturalment! Sembla que la única cosa que jo hagi fet en aquest món i per la sbla. que tinc veritables aptituds és pel viatge. Os parlaré de viatges doncs.

Primerament os diré que quan parlo amb alguna senyoreta de les meves humils i modestíssimes excursions, el primer que si li acut dir es -Quina sort! I jo penso tot seguit per què sort? Per ventura no poden fer quasi totes les que m'escolten el mateix que jo he fet? La sola cosa que dec a la sort es la meva

resistència física. Del demes no pot dir-se'n sort sino Voluntat i la voluntat en aquest cas no te tampoc cap mérit, Aquell que segueix els seus gustos i les seves inclinacions , no es mes meritori que la cabra que s'enfila a la muntanya per camins perillosos ~~ni~~ mes heróic que la papellona que es vrema les ales cercant la llum .

En mi tot ha estat instint i impulsió, però jo em lliuraria pla be d'aconsellar a cap senyoreta de les que m'escolten que se guissin aquest camí ple de perills. Si be jo tinc una fe molt gran en la educació del viatge crec també que caldria fer-lo amb una preparació suficient . Es te de tenir la voluntat de no tornar a casa ~~annhopan~~ a la primera topada désavinent . I avans que tot cal aguantar les intemperancies de clima , la indiferencia dels estranys , les incomoditats i les privacions, que tota perso-na troba a l'estranger ,sobretot si no te medis de for-

tuna. La meua opinió sobre aixó es ben determinada. Per a que el viatge sigui profitos en el sentit educació cal pel demunt de tot empendre'l sense diners.

Jo no crec en els viatges que s'enprenen amb la cartera plena ~~ni amb un carnet de xecs~~ amb un carnet de xecs a la butxaca.

Conec una infinitat de senyores i senyoretetes que han viatjat per tot Europa i fins per Améica i continuen essent tan ignorats i inèduques com avans.

El turisme em sembla recomanable en el sentit divertiment Però en el sentit educatiu i instructiu em sembla completament nul.

Cui mes qui menys dels que m'escolteu reconeixereu amb mi la superficialitat dels viatges a corre-cuita.

Les ciutats ~~passen~~ i els paisatges passen com en un film. Es una desfilada prodigiosa de colors i de sons, que s'esvaeixen sense deixar un rastre.

Que os queda despres d'aquests viatges? Unes imatges vagues

imprecises, ~~sig~~ esborrades.

Coneixeu el caracter d'un poble? ^Us haveu adonat dels seus defectes ~~cap~~itals, de les seves qualitats, de les seves costums? ^Uaveu apres alguna cosa profitosa?

Podeu despres tratar d'imitar-los en tot alló que us hagi semblat millor que a casa nostra?

Quan hem conegut a fons~~nnnanna~~ altres races i altres pobles aleshores estam capacitats per a conèixer i apreciar o criticar la nostra. ~~Enten~~

Estalviar durant l'hivern uns quants milers o centenars de pessetes per anar a l'istiu a passar uns dies o unes setmanes a l'estranger (segons la quantitat estalviada o el temps amb que es compta,) em sembla molt be com a medi de divertiment o de negoci, com a sistema educatiu o instructiu em sembla gairebé nul.

Deixem doncs de banda aquesta mena de viatges, que no són els que a mi m'interessen. ~~els~~ que jo vull parlar-vos ~~ara~~ es

dels altres, dels que han deixat en mi un rastre profund ,
dels que han canviat la meva naturalesa mateixa equilibrant-me
i donant-me fortitud per a afrontar la vida i facultats per a
savorejar la petita part de felicitat que em correspon en aquest
mon.

Educació de
certes dones
a l'estranger

Hi han certs països on els pares envien llurs filles a
l'estranger per aprendre una llengua ,peró el primer que fan
és no donar-los-hi diners . Aixó esdevé en famílies riques on
les noies estan mes o menys ben acostumades i han viscut sem-
pre voltades de comoditats i de servei.

Es un sistema d'educació excelent .

Aqueixes noies aprenen així, no solament una llengua estrangera,
sino el valor del diner, la importancia de l'economia, i de la
modestia (si no de grat per la forsa de les circumstancies)
Esdevenen respectuoses per les altres dones que treballen per
què despres d'aquest ensenyament han conegut palpablement (no

per medi de prédiques ni de lectures) les humiliacions , les privacions i els sacrificis de tot aquell que te de guanyar-se la vida . La educació que resulta d'aquestes prácticas es altament profitos per l'esdevenidor de totes aquestes dones .

GUANYAR-SE LA VIDA ^{a l'estranger} (es un dels sistemes educatius mes formidables que existeix.

Jo he conegut institutrius , senyoretas de companyia i fins minyones de servei, que perteneixien a families de posició,

Aquestes dones tenen una ventanxa enorme per a afrontar la vida ~~humana~~ L'ensenyament que han rebut durant aquests anys les fa ja dones superiors a qualsevol senyoreta de pensionat.

Les nostres noies superficials

El tipu de dona que tan abunda a casa nostra ; ~~na~~ la senyoreta de classe mitja que no treballa, m'inspira un veritable terror. De la dona de classe rica i desvagada no vull parlar-ne per que jo la considero una mena de bestia de luxe , criada i peixada per a el plaer de l'hòme , Una mena de vestal del sensualisme

Dignificades den tant en tant per una maternitat.

De la dona de classe treballadora tampoc ~~no m'ocuparé~~ m'ocuparé, no per que no sigui altament interessant, sino per que el tema de la meva conversa no es presta a tractar d'aquest assumpte.

Contre les que jo clamo i les que em semblen un vertader perill per a la societat actual son aquesta casta de senyoretetes sense fortuna que tenen totes les pretensions de la classe afortunada (afortunada en un sentit purament material).

Aquestes noies solen ésser superficials, coquetes, pretencioses i hipòcrites. ~~Són~~ ^{No posseïxen} cap mena de preparació per a guanyar-se la vida si la mort del pare les priva de sopte d'un sosteniment. No son bones tampoc ni per emmaridar-se.

Mimades dels pares, adulades dels pretendents, no tenen altres oritons que l'ariçat permanent, la silueta de moda i una sessió de cine sonor de tant en tant. Pel mig d'aquest oritro migrat es filtra un instint in conscient de sexualisme (D'educació sexual no cal parlar-ne a casa nostra) El mascle les atrau sense que sapiguen ben be per que. En quant a l'interés que es

prenen per l'home es purament superficial o pràctic. Es fixen en el tall del traje o en el color de la pell, quan es tracta de ^{enmaridar-se} casar-se el primer que analitzen son les ~~finances~~ possibilitats financeres del pretendent. Es ben lògic! La educació que han rebut no els permet mes amplaria d'oritsons!. Cal un home que pugui pagar les despeses d'ascensor, quarto de bany, modista perruquer i cine sonor. Les qualitats morals i intellectuals ja les apreciarian mes tard, quan la vida comú amb aquell home les faci resortir poc a poc. I aquestes noies que no s'han guanyat mai la vida, solen ésser llefiscoses i llamineres com princeses de conte

-Aixó no m'agrada, Alló no ho tastaré. Aquest vestit deu em lliuri de posar-me'l, Aquell capell està passat de moda. Aixó no es dú. Aixó no es fà!

Mentrestant el pare d'aquestes senyoretes, ~~treballa~~ calla i ~~va~~ pagant, ~~mentre~~ la mare ajuda les filles ~~anenganyant~~ i les

disculpa als ulls del pobre home que te de treballar per a tots.

I be , sabeu un remedi infalible a tot això?

Una temporadeta de gana . Uns anys de privacions ! Una estada a l'estranger lluny del pare fabricant de diners , lluny de la mare feble condescendent i mala educadora.

No hi ha cap mitjà mes educatiu que la experiència i la lluita.

Buscar feina en un país llunya , anar de casa en casa i sentir se mal rebut i rebutxat. Tenir molta mes gana que pa
Tenir molt mes fred que carbó. X

Estar malalt i sol en una cambra llogada, sense l'esperança benefactora de la visita d'una amiga .

Passar les hores amb els ulls fits al sostre , en un silenci angunios i ~~hannthh~~ terrible , sabent que aquella mare amorosa en la qual somnieu febrosament ; no vindrà . *per que es troba* *si teniu set heu*

~~de llevar-vos per beure , si us cal un remei teniu d'anar a cer-~~
a centenars de quilòmetres lluny .

10

car lo vos mateix. ^Mentre allí al costat mateix vostre ~~unanimitat~~
 seta el mateix sostre, una família
 menja, veu, parla i riu amb aquella immensa indiferència, sabent
 que esteu malalt i sol. Però els tractes son llogar una cambra
 i llevat de la cambra no existeix cap mes lligam amb vos encara
 que hi visquessiu tres anys.

> Us puc assegurar que despres de totes aquestes proves, una
 noia no torna a dir aixó no m'agrada ni aixó no ho tastaré.

L'auto, el cine, la modista el perruquer, tot passa a un
 pla infinitament secundari. Fins l'amor que sentiu pels pares
 s'ha ^{modificat} ~~augmentat~~ considerablement, lluny d'ells haveu apres el tresor
 incalculable de llurs sacrificis de llur amor de llur generositat.
 Els hi haveu perdonat tota llur exegerada protecció i despres us
 sentiu una mica mes gran, i fins mes experimentada que ells
 i de vegades arribeu a tractar-los amb un amor tot ple de pro-
 tecció i benvolença com si ara vos fossiu la mare i ells els fills
 També us trobeu ben preparades per a guanyar la vostre vida

honradament sensa preocupacions ridícules ,ni ~~ni~~ entrebanos materials de ~~una~~ coqueteria exagerada ni ~~ni~~ llamequeries , I el que es mes important , o al menys a mi em sembla mes important ~~perque jo soc~~ ~~una dona que sempre ha cregut i segueix creguent en el matrimoni -~~ la noia que ha passat tot aquest profitos , encara que penos ensenyament es troba molt mes apte i preparada al matrimoni. Ara podeu començar a apreciar el valor d'un home honrat i treballador, Aquest anys d'esperiença de la vida os han fet coneixer molt millor la societat i els homes. Ara veieu la diferència entre aquella casta vergonyosa de mascles que aprofitant ~~han~~ han ~~volgut~~ la vostra situació circumstan- cial per a oferir-vos luxe a combi de la vostra vergonya o un con- sol passatger que es sol pagar molt car, ⁱ ~~entra~~ l'altra casta la de l'home honrat en tota l'extensió de la paraula . Amigues meves : el plaer de trobar un home honrat ja val per ell sol tots els sacrificis que haveu fet . La satisfacció, la alegria ,l'agraiment que sentiu en aquest moment àlgit de la vostra vida ,és la major

recompensa que pugui experimentar la dona ,~~hannfemantnannn~~
honrada que posseïet un esperit ben palesament femení.

I l'ordre futur de la vostra llar, la economia, l'equilibri
i la cooperació que podeu practicar al costat del vostre marit
seran molt mes eficassos gracies a l'esperienca d'aquests viatges,
fins la educació dels vostres fills, ~~que~~ No voldreu que sigui tan
deficient com la de totes aquestes noies de que em parlat
~~es resentira de~~ Tot alló que haureu apres lluitant i sofrint a
l'estranger sera, para vosaltres una font inestroncable d'experièn
cies.

I ara que os he parlat de l'educació per medi del viatge ,os
parlaré breument dell poder instructiu que posseeix .Es un
sistema sobretot recomanable a la gent físicament ben dotada i
poc aficionada a la foscor de les Universitats i ala pols de les
biblioteques (~~pels respectable però poc higienica. ni mes ni
menys que qualsevol altre pels) de procedença vulgaríssima.~~

Quan jo anava a l'escola, la geografia m'interessava en un

La geografia
apresa
pràcticament

} grau superlatiu, res podia passar-li al davant i jo era una
} bona deixabla de geografia tan com mala deixabla de gramàtica.

Sens dubte aquelles petites excursions pel demunt del mapa
d'Espanya i aquelles mes amples ~~excursions~~ i maravilloses a
traves Europa i ~~als~~ altres continents, ~~me~~^{em} feien l'efecte d'un
vertader viatge. M'embriagava d'oritzons nous. El Mississipi
era una ratlla blava ample i magestuosa a traves del ^{rosa} ~~ta~~
"porcell" ^{taca} d'America del Nort i en la meua imaginació d'infant
jo arribava a veure les seves vores frondoses i les onades
plenes de magestat del seu corrent impetuós.

Aquella Xina misteriosa i terrorífica em feia estremir
de por.

Aquelles illes oceaniques plenes de palmers em feien desit-
jar un paradís semblant.

m'embriagava(?)

Les races m'apassionaven) L'estudi de les races m'apassionava . Per coneixer homes d'un color diferent i estudiar practicament ~~seu~~ llurs ~~seu~~ characters i llurs costums hauria fet qualsevol sacrifici. Ja desde petita els pobles i els llocs exòtics m'atreient poderosament .

Mes tard , quan ja grandeta anava a una vila desconeguda i visitava algun museu sentia una mena de tristesa i ~~aburriment~~ ^{essentiment} molt grans. M'aburria, em cansava desseguit, es veia ben bé que jo tirava per salvatge, i que la erudició no seria mai el meu fort. En cambi els paisatges nous eren per a mi un plaer tan refinat, tan apassionador, que ~~no mes~~ ^{no mes} de pensar en un viatge el meu cor anava depressa i perdia la son,

Els anys han confirmat les meves disposicions, Els monuments les antiguetats, les velles pintures , l'estudi de les llengües mortes tot ho he negligit. Però quin amor , quina curiositat per les coses vives , pels paisatges nous, per les races exòtiques

La meva instrucció s'ha fet a base de cosa viva (perdoneu aquesta imatge bàrbara) L'estudi de la geografia i de l'antropologia l'he fet pràcticament. Si de petita em contentava de mapes i d'estampes de colors, més tard aquestes imatges polsoses varen deixar d'interessar-me./ Amb el canvi de matitzos va venir també el canvi d'apreciacions. Aquells terribles homes tatuats, que poblaven la selva polinèsia, el sol gravat dels quals hem produïa esglai han esdevingut els meus amics. En el curs dels meus viatges he tingut ~~la~~ ocasió de tractar amb xinesos, amb indus, amb negres i amb mestissos, amb maoris i amb canaks. Tots els caràcters d'aquestes races m'han interessat intensament. He trobat de tot: Ingenuïtat en els uns, astúcia en els altres, Orgull, menyspreu, vici temperança, generositat, avarícia... I després d'analitzar aquests homes de colors diferents he arribat a la avinentesa; que el blanc no és el més noble ni el més cruel de tots. Quantes vegades he sentit vergonya de ser-ne! gràcies a les imoralitats d'aquesta raça nostra dita pomposament SUPERIOR.

Jo estic a les beceroles del coneixement de les races, teòricament i pràcticament, i molt lluny de la realització dels meus somnis, però els paisatges i les figures exòtiques que han desfilat davant dels meus ulls,

~~meu ulls~~ ha estat per a mi el plaer mes fondo i soculent de tots els que jo ~~hagi~~ pogut experimentar en aquest mon.

He viscut en una terra ^{desertica} ~~salvatge~~ i solitaria lluny dels blanc i de tota comunicació, i aquella vida simple en mig de la natura mes grandiosa i selvatge, en companyia d'essers tan diferents de nosaltres i malgrat aixó germans nostres, ha quedat gravat en la meva vida com un punt culminat, Es un veritable accent patétic com diuen els compositors. Les meves escursions a través de les illes polinèsies demunt de petits velers que les grans onades del Pacífic granxaven, sense ^{dormitori} ~~cabina~~ ni menjador, visquent demunt la cuberta entre xinesos i polinèsis, han deixat també un sens fi de detalls i recordances màgiques. Aquella vida simple i penosa, plena de privacions, de perills i d'imprevistos, es la cosa mes ^{emocionant} soculent de la meva vida. Aquells dies roents de sol en plena mar engegada per la llum de maravella del mar dels tròpics i

aquelles nits fosforescents i clares, han estat, i segueixen éssent una font de sensacions venturoses per a mi,

Els moments ^{de por} ~~inangunna~~ en les tempestats ~~ó~~, de privacions en illes on no he trobat a menjar, son moments de contrarietat que esdevenen a traves del temps ^{perovans} ~~soeulentes~~ recordances.

Les penoses escursions a cavall dintre la espesa bostra, les angunies del pasatge d'un riu caudalos ~~infinita~~ sense altre garantia que la esperiencia de la bestia, Els viatges dintre al lagon demunt d'una simple ambarcació de 50 centrimetres d'amplada per demunt d'un fons de 40 metres i entre els pics ~~perill~~ traïdors del corall, La poc comfortable visió d'una colla de taurons atravesant el nostre camí amb escumaralls i onades perilloes, I l'acostage en illots coralins arrapant-se a les roques, tot això ~~sonndelimita~~ és delicios de recordar però no sempre es delicios en el moment que ho passeu.

Cal tenir una curiositat tan ferma que fins i tot os faci oblidar els perills, ^{us anu} ~~que~~ ^{aguestes} ~~correcta~~ i ~~tantan~~ privacions i perills son

el preu de la vostra instrucció.

Si voleu anar pel mon en trasanlantic i en sleeping no veureu mai aquetes coses . Amb diners no es troba el que es troba amb energia i voluntat. (Alguna ventatja tenim de tenir els pobres)

Pero jo que he vingut a dir-vos les ventatges del viatge cal que tampoc os en amagui el preu.

Unabreu i rapida descripció del meu ^{a anada} ~~viatge~~ a Polinèsia os en convencerà .

~~L'Istiu de l'any 1926 varem sortir de Marsella per a~~
Papeete, capital de la Oceania francesa. M'havia oblidat de dir-vos que la sort m'ha donat un marit tan amant dels viatges com jo mateixa però com jo mateixa sense prou fortuna per a empendre un viatge de la meitat del mon com a divertiment, Tot s'aregla quan es posseieix salut i energia . El primer any

el preu de la vostra instrucció .

Ennquennnnnnnné m'han deixat una sed de viatge encara
 ben forta . Hem passat hores somniant en viatges a països
 desconeguts per a mi, L'Àfrica, de la qual no conec mes que
 i el dibuix
 la silueta del Atlas ~~nnnnnnnn~~ de les costes mediterrànies.
 Àfrica de la qual amb prou feines he trepitjat la terra.

del nostre matrimoni l'haviem passat en un poblet de la Savoya
U el nostre divertiment predilecte eren les excursions. Mentre
hi havia ~~anunciabam~~ claror corriem els poblets pintorescs
d'aquesta m^gnifica contrada, i les vetlles/les passaven a
de l'hivern
la vora del foc. Durant aquelles vetlles va neixer al grandios
progete. Com dos infants que sommien aventures nosaltres ~~ann~~
progetavem viatges. Tots dos estavem aburrits de la vella
i massa sabia Europa i desitjavem veure païssos salvatges i
primitius. El mon de la imaginació es tan gran que els nostres
sommis a traves d'aquest espai eran de gran volada. Si anèssim
a Madagascar? ~~deia ell~~

-No, es massa lluny i els pares en tindrien massa pena-contesta
va jo.

-Si anèssim al Japó?

-El Japó es massa ^{necessite} ~~savi~~ i civilitsat. Podriem anar a Àfrica, al
Senegal o al Congo no et sembla?

I si anessim a Oceania? suggerí ell-

Oceania!... *Unic era se gran comni de la seva vida per pensar-hi!*
~~Tan lluny i tan difícil~~, Qui gosaria somniar-hi!

Aixó ho deiem l'hivern del 25 al 26 i aquell mateix any a l'is
tiu partiem ~~per la~~ ^{cap a} Polinèsia.

El destí va a favoris-vos, direu però jo respondré ~~una~~
A quina força pot arribar la voluntat de l'home! Hi ha res
mes gran al món que la voluntat? ^DDevant d'aquesta força cuantes
vegades el mateix destí abaixa el cap!

Si ameu viatjar, conèixer països exòtics, correr món,
tots podeu anarhi un dia, mes o menys tard. Jo n'estic segura
si no m'hagues casat hauria fet el mateix. Tenia ja mig endagat
un projecte d'ensenyament musical a ^PPersia. El que no podreu
fer es viatjar un cop estau casades i topeu amb un home cobart
o casolà, que no esta be en lloc mes que a Barcelona. ^È be si
Deu os envia un reguitsell de fills, Altremant al món es vostre
no mes os cal ~~valer~~ ^{voluntas a} per conquerir-lo.

±

El viatge

L'istiu de l'any 1926 varem partir de Marsella a destinació de Papeete. El nostre vaixell era un ~~nargonné~~ vapor anomenat pomposament PUEBOT MIXTE per la companyia de Messageries Maritimes pero en realitat era un cargo.

Partir en un vapor de càrrega per a fer mig torn de la terra és una d'aquelles coses que no us fan gaire ^{gràcia} il·lusió. I el nostre vaixell no era solament un cargo sino un vellissim vapor amb una maquinaria defectuosa i un personal fatalista i inconscient. La travessia del Mediterrani va ésser a pesar d'aixó deliciosa, El temps era esplèndid i veiem ben sovint la terra. Despres de Gibraltar varem trobar mar mes forta però el temps seguia essent magnífic. Visitarem la bella isla de Madera de la qual he servat un record deliciós. Despres veierem les desertes tan farestegament enlairades en mig de l'oceà. El mateix dia de la devastació de la Florida, de tràgica recordança, nosaltres entravem al mar dels Caraibes. Des del vaixell vegerem una immera

Allí, lluny de la civilització, lluny de les maquinaries, dels progrés i els sorolls, vaig trobar-hi una vida ideal, dolça i perfecta.

En la grandiosa i immutable magestat de la selva i en el reflexe innocent de l'anima de l'home primitiu, hi vaig ~~descobrir~~ ^{enderivinar} la verdadera ~~imatge~~ ^{imatge} de Deu.

El gran descobriment de la meua vida esta fet, l'home es mes interessat i mes sá, quan menys parracs el cubreixen, La terra es mes bella i mes grandiosa quan menys la ma de l'home l'ha profanat.

Hi han milers i milers de kilómetres deserts demunt aquest planeta en que vivim, i tots els homes, cobarts, arrupits i porucs ens apilonem com moltons els uns a races dels altres.

Adeussiau amigues meves o a reveure si voleu, Però si d'aquí ANN alguns anys em veieu encara a Barcelona visquent com una petita burgesa en un pis de l'aixamplis, podeu dir amb una perfecta ironia; La dona de la selva ha claudicat. i quan ~~ens creuem pel carrer~~ ^{ens creuem pel carrer} podeu somriure amb llastima: Veú's ací una fracassada- pensareu -

HE DIT

Montcada octubre 1930

tromba aixecant-se a gran distancia nostre (per sort) però tan perfectament visible que va arribar a fer-nos mitja por.

El nostre vaixell va aturar-se a la Guadalupe i mes tard a la Martinica. Una excursió en auto ens permeté d'admirar la maravellosa vegetació tropical dintre les valls profundes de les Petites Antilles . Arribarem fins el peu mateix de la tràgicament cèlebre Muntanya Pelada . i poguerem donar-nos compte del desastres ocasionats pel seu volcà . Tota la vila de Sant Pere estava enrunada. Era una veritable desolació . Abaix , a prop del mar hi ha una mena de monument vertaderament funebre, ^{rossi} Es una dona ageguda , ~~amb vestit~~ ^{de mun s'in} ~~vestida simplement i sense res al cap.~~ ^{sare' fel force alt.} Varen dir-nos que no es tractava pas d'una escultura sino del cos mateix d'una dona atrapada per la terrible riuada de lava i calcinada i conservada admirablement . Aquesta excursió nostre va esser plena d'emocions . Varem tenir una topada d'autos i varem presenciar una baralla de negres farestega i sanguinaria , a cops de clau i de manivela. Varem ^{avista}

Desventurat comissionari tornava satisfet amb el seu "específic" dos homes amagats se li varen tirar a sobre i varen matar-lo. L'endemà, el dueren a una festa de tatuatge anomenada "tuhi-tiki", que és una exposició molt obscena dels tatuats de nou. Se'l varen menjar entre tots i aquesta va ésser la última víctima humana coneguda.

Excursió i viatge son dues coses diferents , nascudes però del mateix anhel. El desig de conquerir la terra. I en dir conquerir no em refereixo a la conquesta a tall de Pizarro o de Hernan Cortes , conquestes que ataquen la llibertat d'altres pobles i que fan arbitrariament pressio demunt d'ells , sino la conquesta espiritual dels llocs i dels homes que visitem. L'amor i el respecte de les terres vers les quals ens atancem, disposats a amarar-nos de visions, d'efectes de llum, de flaires, de colors, de comprensió/ respecte i ~~de~~ ^{de} d'amor a tots els humans.

La vostra divisa com la meva, joves i noies desitjosos de veure mon, que m'escolteu: deu ésser "AMUNT" "AMUNT" i "MES ENLLÀ" .)

(El bon excursionista,

92

Conferencias

Teba
Pyonismo
Festividad humana
Aplicación del Norte
comentarios este
Otro. etc.

T i t o l s d e C o n f e r e n c i e s

- El nostre feminisme. (e)
El viatge educatiu i instructiu. (e)
Polinesia Oriental. (e)
El Paganisme a Polinesia. (e)
Esbos de la dona musulmana. (e)
L'amor del viatge, (e)
Per a l'expansió i difusió del llibre. (e)
La dignificació de l'egoisme. (a e)
Concepció, gestació, i deslliurament del llibre, (e)